

Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Voortgezet Onderwijs –
Veluwse Onderwijsgroep

INHOUD

Vaststelling	3
Voorwoord	4
Inleiding	5
De school is belangrijk.....	5
Prevalentie	6
Wat is kindermishandeling?	6
Vormen van kindermishandeling	6
Verbetering van de meldcode	7
Privacy	8
De meldcode	9
Acute onveiligheid	9
Structurele Onveiligheid.....	9
Disclosure	10
Omschrijving van de Stappen.....	11
Stap 1: signalen in kaart brengen.....	11
Seksuele intimidatie in de school	11
Niet-pluis-gevoel	11
kindcheck.....	12
Stap 2: Collegiale consultatie.....	12
Raadplegen Veilig Thuis	12
Noodsituaties	12
Stap 3: Gesprek met Betrokkene(n) en Kind.....	13
Zorgen delen.....	13
Gesprek met cliënt, ouder(s) en/of kind	13
Veiligheid	14
Stap 4 en 5: Wegen aard en ernst van en risico op kindermishandeling en/of huiselijk geweld en neem twee beslissingen (melden en hulp organiseren)	14
LIRIK	14
Afwegingskader	15
Melding doen bij Veilig Thuis	16
Rol van Veilig Thuis.....	16
volgen en evalueren	17

Bijlagen	18
Bijlage 1: Verantwoordelijkheden van het Gymnasium in het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat.....	19
Bijlage 2: Algemene Meldnormen.....	21
(leidende principes t.b.v. afwegingskaders).....	21
Acute Onveiligheid	21
Structurele Onveiligheid.....	23
Disclosure	24
Bijlage 3: Veilig Thuis.....	25
Bijlage 4: Oplegger per school: Wie doet wat.....	26
Bijlage 5: Registratieformulier Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld.....	28
Registratieformulier Kindermishandeling en huiselijk geweld	1

VASTSTELLING

Deze Meldcode is vastgesteld door het college van bestuur van de Veluwe Onderwijsgroep en neemt hiermee in aanmerking:

- De Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- De Wet op de Jeugdzorg
- De Wet bescherming persoonsgegevens (AVG)
- De Wet op het Voortgezet Onderwijs
- Het privacyreglement van de Veluwe Onderwijsgroep.

Een school biedt kinderen een veilige omgeving, een plek waar je leert wat gewoon is en wat niet. Maar niet voor elke leerling is thuis ook een veilige plek; naar schatting heeft ongeveer één op de dertig kinderen te maken met huiselijk geweld of kindermishandeling. Wat doet u als u vermoedt dat het thuis wellicht niet pluis is? Wanneer trekt u aan de bel? En kunt u terecht voor hulp, ondersteuning en praktisch advies?

Deze meldcode is een praktisch hulpmiddel dat bijdraagt aan het verbeteren, verminderen en voorkomen van huiselijk geweld en kindermishandeling. In vijf stappen helpt het alle betrokkenen en de school er alles aan te doen om kindermishandeling te signaleren en te stoppen. Zijn mijn vermoedens reëel en is er actie nodig? Gaat het om een acute of structurele onveilige situatie? Wie kan er hulp bieden en wat moet er nog meer gebeuren?

Een docent is vanzelfsprekend geen hulpverlener maar kan wel bijdragen om signalen naar de juiste plaats door te geven en het gesprek aan te gaan. Of dat nu een collega is, ouders, de leerling of een jeugdarts of jeugdverpleegkundige, de schoolmaatschappelijk werker of de contactpersoon van het wijkteam/CJG.

Wim Hoetmer
Voorzitter college van bestuur Veluwe Onderwijsgroep

‘Kindermishandeling zien en samen aanpakken’

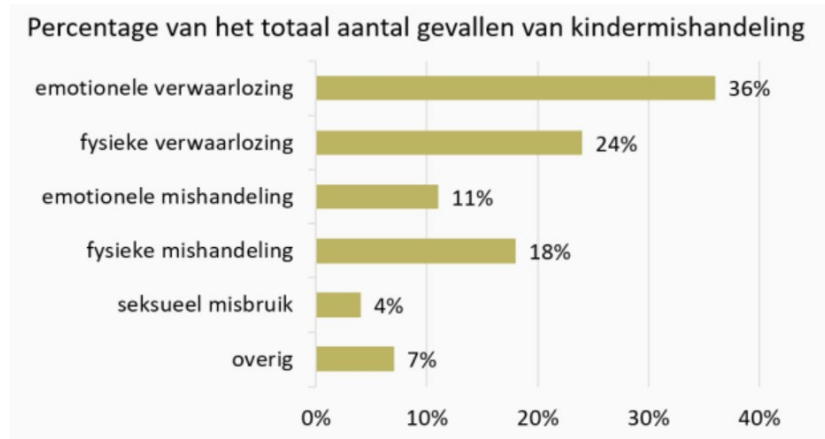
Iedereen die met kinderen werkt, schrikt van verhalen over kindermishandeling. Gemiddeld heeft één leerling per klas met kindermishandeling te maken, zo blijkt uit landelijke cijfers. Docenten vragen zich soms af: “Ik werk nu 20 jaar in het onderwijs en heb pas één keer een geval van kindermishandeling meegemaakt. Hoe kan dat? Let ik niet goed op?” Er zijn tal van redenen waarom signalen van kindermishandeling niet altijd gezien of aangepakt worden. Het is een beladen onderwerp, waarvoor kinderen en ouders zich vaak schamen en dus zwijgen. Ook docenten aarzelen soms om (vermoedens van) huiselijk geweld of kindermishandeling ter sprake te brengen. Maar niets doen is geen optie!

DE SCHOOL IS BELANGRIJK

School is voor veel kinderen die thuis te maken hebben met kindermishandeling of huiselijk geweld een plek waar ze zich wél veilig voelen. Een plaats waar zij plezier kunnen hebben en positieve relaties met anderen kunnen aangaan. Scholen kunnen ook een belangrijke rol spelen in het informeren van kinderen over kindermishandeling. Er zijn diverse programma’s beschikbaar, onder andere bij onderwijsadviesbureaus, de GGD en andere organisaties. Door deze programma’s leren kinderen dat ze zich niet hoeven te schamen, dat het meer kinderen overkomt, dat ze erover mogen praten met anderen, wat hun rechten zijn, waar ze hulp kunnen vinden, enzovoort. Ook kunnen scholen, in samenwerking met hulpverleningsinstellingen, preventieve programma’s aanbieden op het gebied van sociale vaardigheden en weerbaarheid. *‘Sommige kinderen vinden op school iemand die zij zo vertrouwen dat ze hun verhaal vertellen, waarmee een last van hen afvalt en ze er minder alleen voor staan’.* De school is ook een plaats waar personen aanwezig zijn die iets kunnen doen om de kindermishandeling te signaleren en te stoppen. Docenten zien vaak veel bij kinderen, omdat ze een groot deel van de dag op school doorbrengen en ook vele jaren achter elkaar. Vaak kent de school ook broertjes of zusjes. Ook heeft de school regelmatig contact met ouders. De school kan leerlingen die met mishandeling te maken hebben ondersteunen, bijvoorbeeld door het versterken van beschermende factoren. Deze publicatie gaat over wat de school kan doen om kindermishandeling te signaleren en te stoppen. De verbeterde meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling biedt daarvoor houvast.

PREVALENTIE

In 2017 zijn in Nederland tussen de 90.000 en 127.000 kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar blootgesteld aan een vorm van kindermishandeling. Dat is ongeveer 3 procent van alle kinderen in Nederland. Het gaat hierbij om kinderen waarbij professionals mishandeling hebben gesignaleerd. Aangezien niet alle gevallen van kindermishandeling gesignaleerd worden geldt 3 procent als ondergrens.

Deze gegevens zijn afkomstig van de derde Nationale prevalentiestudie mishandeling. Vergeleken met de eerdere metingen in 2005 en 2010 zijn er geen significante verschillen in het aantal kinderen die met één of meerdere vormen van kindermishandeling te maken hebben.

96 procent van de kinderen is mishandeld door de biologische ouder. In alle jaren betreft het in de meerderheid van de gevallen emotionele verwaarlozing gevolgd door fysieke verwaarlozing. Seksueel misbruik wordt het minst gemeld. Bij 29 procent van de kinderen die mishandeling hebben meegemaakt was er sprake van meer dan één vorm van mishandeling (Alink e.a., 2018).

In 2016 heeft een herhaling van het Scholierenonderzoek Kindermishandeling plaatsgevonden. Dit onderzoek maakt deel uit van de Nationale Prevalentiestudie Mishandeling. Het Scholierenonderzoek is gebaseerd op zelfrapportage door leerlingen en de Nationale Prevalentiestudie Mishandeling maakt gebruik van informatie van professionals. In 2016 zegt bijna 25 procent (247 op de 1.000 leerlingen) van de leerlingen in de eerste vier leerjaren van het voortgezet onderwijs 'ooit in het leven' slachtoffer geweest te zijn van kindermishandeling. Ruim 12 procent (123 op de 1.000 leerlingen) zegt in het onderzoeksjaar met één of meerdere vormen van mishandeling te maken hebben gehad. Ten opzichte van 2010 is er sprake van een significante daling voor kindermishandeling die onder leerlingen ooit heeft plaatsgevonden. In 2010 zei bijna 35 procent ooit met kindermishandeling te maken hebben gehad. Voor kindermishandeling die in het afgelopen jaar heeft plaatsgevonden is er wel sprake een daling maar deze is niet significant. In 2010 zei circa 18,7 procent van de leerlingen in het afgelopen jaar met één of meerdere vormen van kindermishandeling te maken hebben gehad (Schellingerhout, 2017).

Uit de Nationale Prevalentiestudie Mishandeling 2017 gebaseerd op informatie van professionals blijkt echter een stijging in het aantal 12 tot en met 17 jarigen die in het afgelopen jaar met een of meerdere vormen van mishandeling te maken hebben gehad. Er is een stijging van 9,0 naar 20,7 per 1.000 jongeren. De stijging betrof vooral het toegenomen aantal slachtoffers van emotionele verwaarlozing. De onderzoekers geven aan dat de toename vooral te maken heeft met de hogere schatting van middelbare scholen die beter dan voorheen zicht lijken te hebben op signalen van kindermishandeling (Alink e.a., 2018).

WAT IS KINDERMISHANDELING?

De officiële definitie van kindermishandeling is vastgelegd in de Jeugdwet:

Elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.

VORMEN VAN KINDERMISHANDELING

Kindermishandeling komt voor in verschillende vormen. In gezinnen waarin één of meer kinderen worden mishandeld, komen vaak verschillende vormen van mishandeling tegelijk voor. Bij elke vorm van kindermishandeling varieert de ernst van licht tot zeer ernstig. De duur en frequentie van het geweld bepalen mede de ernst van de mishandeling.

LICHAMELIJKE MISHANDELING

Onder lichamelijke kindermishandeling vallen alle vormen van lichamelijk geweld tegen het kind, zoals slaan, schoppen, bijten, knijpen, krabben, het toebrengen van brandwonden of het kind laten vallen. Bijzondere vormen zijn het shaken-baby-syndroom, münchhausen-by-proxysyndroom (in de DSM-V beschreven als Factitious Disorder by Proxy), en meisjesbesnijdenis.

LICHAMELIJKE VERWAARLOZING

Bij lichamelijke verwaarlozing komen ouders of opvoeders gedurende langere tijd onvoldoende tegemoet aan de lichamelijke basisbehoeften van het kind. Het krijgt niet de zorg en verzorging waar het gezin zijn leeftijd en ontwikkeling behoefte en recht op heeft.

PSYCHISCHE MISHANDELING

Van psychische of emotionele mishandeling is sprake wanneer ouders of andere opvoeders met hun houding en hun gedrag afwijzing en vijandigheid uitstralen tegenover het kind. Ze schelden het kind regelmatig uit of maken het kind opzettelijk bang.

PSYCHISCHE VERWAARLOZING

Bij psychische of emotionele verwaarlozing schieten de ouders of opvoeders doorlopend tekort in het geven van positieve aandacht aan het kind. Daarmee negeren ze structureel de basale behoeften van het kind aan liefde, warmte, geborgenheid en steun.

SEKSUEEL MISBRUIK

Seksueel misbruik bestaat uit alle seksuele aanrakingen die een volwassene een kind opdringt. Door het lichamelijke of relationele overwicht, de emotionele druk, of door dwang en geweld van de volwassene kan het kind die aanrakingen niet weigeren.

GETUIGE VAN HUISELIJK GEWELD

Kinderen die getuige zijn van geweld in het gezin zien of horen conflicten tussen hun ouders of worden geconfronteerd met de gevolgen, bijvoorbeeld verwondingen bij de ouder of het moeten vluchten van een ouder.

VERBETERING VAN DE MELDCODE

Vanaf 1 januari 2019 is de meldcode verbeterd en aangescherpt, vooral om signalen beter bij elkaar te brengen en te kunnen volgen. Om het geweld zo snel mogelijk te stoppen en de kans op herhaling zo klein mogelijk te maken, moeten professionals om het kind heen Veilig Thuis inseinen, als zij constateren dat er in hun ogen sprake is van acute of structurele onveiligheid, ook wanneer ouders open staan voor hulp. Het doel van de aanscherping is dat slachtoffers eerder en beter in beeld komen én blijven bij Veilig Thuis. Veilig Thuis brengt signalen over een langere periode en uit verschillende bronnen bijeen. Op deze manier kan Veilig Thuis beter monitoren of de veiligheid in het gezin op lange termijn verbetert.

Belangrijkste verbeteringen in de meldcode:

- In ALLE gevallen waarin vermoedens bestaan van acute of structurele onveiligheid, moet een melding worden gedaan bij Veilig Thuis (ook als hulp is ingezet);
- Er is een afwegingskader ontwikkeld om de weging in stap 4 en 5 te ondersteunen;

STAPPEN VAN DE MELDCODE

PRIVACY

Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywetgeving (AVG) van kracht geworden. De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling. Daarom geldt dat de wet Meldcode boven de wet AVG geldt. De plicht om een dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is hiermee onverminderd van toepassing.

Overleg met een deskundige collega of aandachtsfunctionaris binnen de organisatie is intern overleg. Toestemming van het kind of de ouder(s) voor het verstrekken van gegevens is dan niet nodig. Dat geldt ook voor een anoniem adviesgesprek met Veilig Thuis. Voor overleg met iemand buiten de organisatie, waarbij gegevens over het kind of de ouder(s) verstrekt worden, is toestemming nodig van kind of ouder(s). Voor het doen van een melding bij Veilig Thuis is geen toestemming van ouders nodig. De veiligheid van de leerling staat immers altijd voorop.

Bron: Afwegingskader Meldcode Onderwijs en Leerplicht/RMC.

De Meldcode is gebaseerd op drie pijlers: *Meldnormen*, *Situaties van Onveiligheid* en de *Afwegingsvragen*.

Meldnormen: in welke situaties moeten professionals melden?

Professionals *moeten* een melding doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

1. In **alle** gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid en disclosure.
2. In alle **andere** gevallen waarin de professional meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectief hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
3. Wanneer een professional die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling, constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Situaties van onveiligheid

In het afwegingskader zijn er situaties vastgelegd waarin de professional *altijd* moet melden bij Veilig Thuis. Dit zijn situaties waarbij er sprake is van (zie voor uitleg hieronder):

- Acute onveiligheid;
- Structurele onveiligheid;
- Disclosure (d.w.z. kind/volwassene geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling/verwaarlozing).

ACUTE ONVEILIGHEID

Een kind of leerling die in direct fysiek gevaar is, wiens veiligheid de komende dagen niet gegarandeerd is en welke direct bescherming nodig heeft.

Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een professional allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak), maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen of juist nalaten van het toedienen van medicijnen.

STRUCTURELE ONVEILIGHEID

Er is sprake van herhaling of het voortduren van onveilige situaties of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller van het voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst.

DISCLOSURE

Slachtoffers die uit zichzelf een professional om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, of zich uiten bij een professional zonder hulp te vragen. Deze slachtoffers dienen ook bij Veilig Thuis gemeld te worden. Dit noemen we *disclosure* ofwel onthulling. Wanneer een kind of volwassene uit zichzelf praat over mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden.

De drie meldnormen zijn te vertalen in vijf afwegingsvragen die u in stap 4 stelt. Voorbeelden van acute, structurele onveiligheid en disclosure voor deze beroepspraktijk zijn te vinden in de bijlage(n).

Afwegingsvragen

Het *afwegingskader* (toe te passen in stap 4), bevat de vijf *afwegingsvragen* waarmee professionals bij de twee beslissingen, die in stap 5 van de meldcode moeten worden genomen, worden ondersteund.

Zoals in de inleiding beschreven is het de verantwoordelijkheid van de besturen c.q. scholen om de meldcode inhoudelijk uit te werken. Hieronder een beschrijving hoe de stappen binnen onze scholen worden gezet. In bijlage 5 is per school aangegeven wie binnen de school verantwoordelijk is voor welke stap.

STAP 1: SIGNALLEN IN KAART BRENGEN

De verantwoordelijkheid voor het signaleren van kindermishandeling en huiselijk geweld ligt bij alle medewerkers in de school. Een ieder die signalen ziet of een vermoeden heeft van kindermishandeling dient dit te rapporteren bij de mentor. Bij vroegsignalering worden signalen gezien die duiden op een zorgelijke of mogelijk bedreigde ontwikkeling. Zelden zullen deze signalen direct duidelijkheid geven over de oorzaak zoals huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is daarom verstandig uit te gaan van de signalen die u als mentor of andere betrokkene bij de leerling of in de interactie tussen ouder en leerling waarneemt.

In deze fase observeert u de leerling in de klas en eventueel daarbuiten waardoor u de signalen in kaart kunt brengen. U observeert ouder en het kind tijdens contactmomenten. U verzamelt alle signalen waardoor u duidelijker krijgt of er zorgen zijn en welke zorgen dit zijn.

Indien de signalen duiden op kindermishandeling gepleegd door een medewerker van de school dan dient dit onmiddellijk gemeld te worden bij het schoolbestuur.

Als er zorgen omtrent kindermishandeling en huiselijk geweld gesignaleerd worden zijn de volgende twee stappen noodzakelijk:

- Rapporteren: Concrete signalen opnemen in het leerlingvolgsysteem.
- Bespreken: Bespreek het signaal/vermoeden volgens het stappenplan.

Blijf nieuwe signalen concreet beschrijven en blijf dit doorgeven en bespreken.

SEKSUELE INTIMIDATIE IN DE SCHOOL

Naast de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling kent het onderwijs ook de meld- en aangifteplicht bij (seksueel) geweld en seksuele intimidatie binnen het onderwijs.

Daarover gaat deze meldcode niet. Scholen hebben daarvoor een Klachtenregeling en/of Protocol Grensoverschrijdend Gedrag, waarvoor de vertrouwenspersoon aanspreekpunt is.

NIET-PLUIS-GEVOEL

Soms ontstaat er bij een leerling, interactie tussen een leerling en ouders of in een situatie met een ouder een sterk niet-pluis-gevoel. Neem een niet-pluis-gevoel serieus! Soms is er inderdaad reden tot zorg. Bespreek een niet-pluis-gevoel met de mentor of het ondersteuningsteam. Een niet-pluis-gevoel moet ervoor zorgen dat u alert bent op mogelijke concrete signalen van kindermishandeling of huiselijk geweld.

KINDCHECK

De Kindcheck is vanwege het karakter van de onderwijssetting vanzelfsprekend. Als een onderwijsprofessional zich zorgen maakt op basis van oudersignalen, terwijl er geen kindsignalen zijn, geldt de Kindcheck. De Kindcheck betekent dat de professional nagaat of er kinderen in het gezin aanwezig zijn. Wanneer er kinderen aanwezig zijn dient de meldcode doorlopen te worden. Dit zal in het onderwijs vrijwel altijd van toepassing zijn.

STAP 2: COLLEGIALE CONSULTATIE

Bespreek de signalen zo concreet en zorgvuldig mogelijk met de aandachtsfunctionaris of ondersteuningscoördinator. De aandachtsfunctionaris of ondersteuningscoördinator neemt in deze fase de regie over. De aandachtsfunctionaris of ondersteuningscoördinator kan zo nodig andere collega's binnen school consulteren. De aandachtsfunctionaris of ondersteuningscoördinator rapporteert de resultaten van de collegiale consultatie in het LVS.

Consultatie is - afhankelijk van de interne afspraken van de organisatie – bijvoorbeeld mogelijk met de volgende collega's: de directie, een collega uit dezelfde klas en/of leden van het Kernteam. Voor contact met externen (jeugdverpleegkundige, jeugdarts, kernteam) is toestemming van ouders noodzakelijk.

Indien de ouder toestemming voor collegiale consultatie weigert, is dit een zorgelijk signaal en moet het worden meegenomen in de weging (stap 4). De leerling kan overigens anoniem worden besproken wanneer de ouder geen toestemming heeft gegeven, maar dit verdient niet de voorkeur vanwege de eventuele vervolgacties.

Indien u ook maar enige twijfel heeft over de oorzaak van de situatie en/of eventuele mogelijke onveiligheid bij de leerling, dient u advies te vragen bij Veilig Thuis. Veilig Thuis kan een eerste weging maken of het terecht is dat u zich zorgen maakt over deze situatie en of er mogelijk sprake kan zijn van kindermishandeling of huiselijk geweld. Zorgvuldig handelen vereist dat u nagaat of u advies moet vragen bij Veilig Thuis.

Bij vermoedens van eer gerelateerd geweld wordt direct contact opgenomen met Veilig Thuis.

Door de ouder continu te betrekken en in overleg te treden, is de kans groter dat de ouder gemotiveerd is om de situatie te verbeteren en/of hulp te aanvaarden.

In die gevallen waarin er behoefte bestaat aan meer duidelijkheid over (aard en oorzaak van) van letsel kan een Veilig Thuis vertrouwensarts of een forensisch geneeskundige om advies worden gevraagd.

RAADPLEGEN VEILIG THUIS

In alle gevallen, op elk moment, kan er anoniem contact opgenomen worden met Veilig Thuis om advies te vragen. Veilig Thuis kan advies geven over de te nemen vervolgstappen. Rapporteer het contact met Veilig Thuis in het LVS. Voor het vragen van advies aan Veilig Thuis is geen toestemming nodig van ouders en/of kind.

NOODSITUATIES

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat de leerling of een gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, kunt u meteen advies vragen aan Veilig

Thuis. Komt men daar, op basis van de signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan kunt u zo nodig in hetzelfde gesprek een melding doen zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet.

In noodsituaties kunt u overigens ook contact zoeken met Spoedeisende zaken van Jeugdbescherming Gelderland (0800 9955599) of met de crisisdienst van GGNet (088 933 4400).

STAP 3: GESPREK MET BETROKKENE(N) EN KIND

ZORGEN DELEN

Als u zich zorgen maakt over een kind of de ouder(s), bespreek deze dan zo snel mogelijk met een of beide ouders. Zij zijn uw belangrijkste gesprekspartner en informatiebron. Als de 'niet-besproken zorgen' zich opstapelen, vragen ouders zich af waarom ze niet eerder op de hoogte zijn gesteld en dat kan het vertrouwen schaden. Natuurlijk kan het lastig zijn zo'n gesprek met de ouder(s) te voeren. Toch is het nodig om een goed beeld te krijgen van de situatie. Misschien blijkt wel dat er iets anders aan de hand is dan kindermishandeling of huiselijk geweld. Of geeft het gesprek de ouder(s) net dat duwtje in de rug dat ze nodig hebben om hulp te zoeken.

GESPREK MET CLIËNT, OUDER(S) EN/OF KIND

Op basis van de signalen gaat de aandachtsfunctionaris of ondersteuningscoördinator, eventueel samen met andere betrokkenen, in gesprek met de ouders van het kind. Bepaal vooraf het doel van het gesprek. Is het doel bijvoorbeeld het verzamelen van informatie, het delen van zorgen of het motiveren van ouders om in te stemmen met hulpverlening. Een gesprek met ouders over een vermoeden van kindermishandeling wordt altijd door minimaal twee personen gevoerd. Houd bij het delen van uw zorgen rekening met mogelijke reacties van schrik, boosheid of verdriet en wees u ervan bewust dat dit normale reacties zijn op een vervelende boodschap. Het is niet makkelijk voor ouders te horen dat het niet goed gaat met hun kind. Voor sommige ouders is het gesprek een opluchting, omdat ze zich erkend voelen in de zorgen die ze zelf hebben over hun kind. Belangrijk is dat u de ouder(s) de ruimte geeft te reageren. Rond het gesprek af met een korte samenvatting van wat er is besproken. Check of de boodschap is overgekomen bij de ouder(s). Het is ook de bedoeling dat u de afspraken en besluiten uit het gesprek kort en zakelijk vastlegt; de ouder(s) krijgen een kopie.

Mogelijke opzet van een gesprek met ouders en/of leerling:

1. Leg doel gesprek uit
2. Beschrijf feiten, waarnemingen en zorgen
3. Nodig uit tot reageren
4. Kijk naar reactie, interpreteer daarna
5. Vat gesprek samen. Zijn de zorgen aangekomen?

In geval van een vermoeden van seksueel misbruik, (voorgenomen) vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis) of eer-gerelateerd geweld neemt u vóórafgaand aan het gesprek met spoed contact op met het Veilig Thuis.

Indien tijdens het gesprek met de ouder blijkt dat de zorgen een andere oorzaak hebben, kunt u dit traject afsluiten. U kunt de leerling en de ouder binnen de interne en externe zorgstructuur van de school verder begeleiden.

VEILIGHEID

Ook uw eigen veiligheid tijdens het gesprek met de ouder(s) is belangrijk. Zorg bijvoorbeeld dat een of meer collega's weten dat u dit gesprek voert. Het gesprek met ouders wordt altijd door twee personen van school gevoerd. In sommige situaties is het beter als u, met het oog op de veiligheid, eerst overlegt met Veilig Thuis voor u het gesprek met de ouder(s) aangaat. Als de veiligheid van cliënt, ouder(s), kind of uzelf in het geding is, voert u het gesprek niet. Documenteer dit en schakel wanneer nodig de politie in.

Bij vragen of twijfel over hoe en of het gesprek te voeren kunt u altijd contact opnemen met Veilig Thuis.

Noteer afwegingen, overleg met of Veilig Thuis en de samenvatting van het gesprek in het registratieformulier. Voeg verslaglegging van het gesprek toe aan het dossier.

STAP 4 EN 5: WEGEN AARD EN ERNST VAN EN RISICO OP KINDERMISHANDELING EN/OF HUISELIJK GEWELD EN NEEM TWEE BESLISSINGEN (MELDEN EN HULP ORGANISEREN).

Op basis van de volgende verzamelde informatie beschikt u inmiddels over redelijk veel informatie:

- Beschrijvingen van de concrete signalen.
- Uitkomsten van het gesprek met ouders en/of leerling.
- Advies van deskundigen.

LIRIK

LIRIK staat voor Licht Instrument Risicotaxatie Kindermishandeling. Het is een vragenlijst die gebruikt kan worden om een vermoeden van kindermishandeling te onderzoeken. Het invullen van de checklist en toelichting helpt u om een professioneel oordeel te vormen en het risico op kindermishandeling in de nabije toekomst te beschrijven en te onderbouwen. De LIRIK, een product van het Nederlands Jeugdinstituut, is toepasbaar voor kinderen en jongeren van elke leeftijd.

www.nji.nl

AFWEGINGSKADER

Het afwegingskader is verplicht te hanteren vanaf 1 januari 2019

	1	<i>Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?</i> Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier. Ja: Ga verder met afweging 2. Ga verder naar afweging 2.
Meldnorm 1	2	<i>Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?</i> Nee: Ga verder met afweging 3. Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen. (Zie hieronder 'Melding Veilig Thuis'). Indien er een melding gedaan wordt bij Veilig Thuis dient het bevoegd gezag van de school geïnformeerd te worden. Het gaat er hierbij om dat het bevoegd gezag weet dat er een melding gedaan wordt en omtrent welke leerling. Inhoudelijke informatie delen is niet verplicht.
Meldnormen 2 en 3	3	<i>Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of te organiseren om dreiging van (toekomstige) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Ga verder met afweging 4.
	4	<i>Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5. Zorg dat de afspraken over hulp concreet zijn en documenteer dit. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager hebben, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.
	5	<i>Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

MELDING DOEN BIJ VEILIG THUIS

Indien er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

1. De aandachtsfunctionaris en/of ondersteuningscoördinator neemt, indien er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid contact op met Veilig Thuis.
2. De aandachtsfunctionaris en/of ondersteuningscoördinator informeert, indien mogelijk, de leerling en beide gezaghebbende ouders over het voornemen te melden. Indien de melding schriftelijk gedaan wordt kan er een kopie aan ouders gestuurd worden, ter kennisname.
Leg uit waarom u genooddaakt bent een melding te doen en wat het doel daarvan is. Vraag de cliënt uitdrukkelijk om een reactie.
In geval van bezwaren van de cliënt, overleg op welke wijze u tegemoet kunt komen aan deze bezwaren. Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om uw cliënt of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in uw afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de cliënt of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen. Bij twijfel consulteer Veilig Thuis.
3. De aandachtsfunctionaris en/of ondersteuningscoördinator informeert het bevoegd gezag over de voorgenomen melding en de gevolgde stappen.
4. Meld uw vermoeden (schriftelijk of telefonisch) bij Veilig Thuis. Rapporteer dit gesprek in het registratieformulier of neem het meldformulier hierin op.
5. Sluit bij uw melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is.
6. Ga verder naar stap 3 en onderzoek of er hulp ingezet kan worden.
7. In alle gevallen geldt dat nieuwe signalen en zorgen gerapporteerd worden en opgenomen worden in het LVS. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van het registratieformulier.

Een gesprek met de ouder of het doen van een melding bij Veilig Thuis zonder dat de signalen zijn besproken met de ouder, is alleen mogelijk als:

- de veiligheid van het kind, de ouder, die van u zelf, of die van een ander in het geding is; of
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouder door dit gesprek het contact met u zal verbreken en de school zal verlaten.

Bij het vragen van advies aan Veilig Thuis geldt dit niet, advies vragen mag altijd anoniem.

ROL VAN VEILIG THUIS

De introductie van het afwegingskader kan niet los gezien worden van (ontwikkelingen in) de werkwijze van Veilig Thuis. Deze werkwijze houdt onder meer in dat Veilig Thuis bij elke melding (door middel van triage) beoordeelt welke wijze van afhandelen gewenst is. Veilig Thuis start dus niet per definitie een onderzoek. Het doen van een melding bij Veilig Thuis betekent ook niet dat Veilig Thuis de hulpverlening overneemt. Per casus bekijkt Veilig Thuis wat er nodig is om de veiligheid te herstellen en welke hulpverlening nodig is. Hierbij overlegt Veilig Thuis altijd met de beroepskracht die een melding doet. Beroepskrachten kunnen, in het kader van de adviesfunctie, ook nog steeds van Veilig Thuis ondersteuning krijgen bij het doorlopen van de stappen van de meldcode. De rol van Veilig Thuis wordt

uitgebreider beschreven in de afzonderlijke factsheet 'De radarfunctie van Veilig Thuis'. In dit Basisdocument wordt regelmatig gewezen op het belang dat beroepsgroepen bij de uitwerking van een afwegingskader samenwerking zoeken en afstemmen met Veilig Thuis, zodat de invulling van het afwegingskader dat de beroepsgroep voorstaat over en weer goed verstaan wordt. De inhoudelijke verantwoordelijkheid, inclusief het vaststellen van het afwegingskader is voorbehouden aan de beroepsgroep zelf.

Bron: Afwegingskader Meldcode Onderwijs en Leerplicht/RMC.

VOLGEN EN EVALUEREN

De meldcode stopt na stap 5. Maar voor een school is het niet 'klaar' na een melding of het inzetten van hulp. De school heeft immers nog dagelijks te maken met het kind en soms ook met de ouders. De school kan het kind ondersteunen bij het versterken van de beschermende factoren. Daarbij kunnen goede handelingsadviezen uit de hulpverlening of Veilig Thuis een waardevolle bijdrage leveren. *'De school is immers bij uitstek de instelling die het kind (en vaak ook de ouders) goed kan volgen en kan zien of de ingezette hulp effect heeft'* De school kan hierover contact houden met de contactpersoon van Veilig Thuis en de aanpak en voortgang evalueren in het ondersteuningsteam en/of Kernteam.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET GYMNASIUM APELDOORN IN HET SCHEPPEN VAN RANDVOORWAARDEN VOOR EEN VEILIG WERK- EN MELDKLIMAAT

Om het voor medewerkers mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt de school er zorg voor dat:

directie, bestuur en/of leidinggevenden:

- de meldcode opnemen in het ondersteuningsbeleid en/of veiligheidsbeleid van de organisatie;
- een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling aanstellen;
- deskundigheidsbevordering opnemen in het scholingsplan;
- regelmatig trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering aanbieden aan medewerkers, zodat medewerkers voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- de meldcode aansluiten op de werkprocessen binnen de organisatie;
- de meldcode aansluiten op de ondersteuningsstructuur van de organisatie;
- ervoor zorgen dat er voldoende deskundigen intern en extern beschikbaar zijn om de medewerkers te kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de meldcode;
- de werking van de meldcode regelmatig evalueren en zo nodig acties in gang zetten om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- binnen de organisatie en in de kring van ouders bekendheid geven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- afspraken maken over de wijze waarop de school zijn medewerkers zal ondersteunen als zij door ouders in of buiten worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen;
- afspraken maken over de wijze waarop de school de verantwoordelijkheid opschaaft indien de signalering en verwijzing voor een leerling stagneert;
- eindverantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering van de meldcode.

De aandachtsfunctionaris en of ondersteuningscoördinator:

- als aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling is aangesteld;
- als vraagbaak functioneert binnen de organisatie voor algemene informatie over (de meldcode) kindermishandeling;
- signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- kennis heeft van de stappen volgens de meldcode;
- de aansluiting van de meldcode op de werkprocessen uitvoert;
- de aansluiting van de meldcode op de zorgstructuur uitvoert;
- samenwerkingsafspraken vastlegt met ketenpartners in de meldcode (sociale kaart);
- de uitvoering van de meldcode coördineert bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- waakt over de veiligheid van de leerling bij het nemen van beslissingen;
- zo nodig contact opneemt met Veilig Thuis voor advies of melding;
- de genomen stappen evalueert met betrokkenen;
- toeziet op zorgvuldige omgang met de privacy van het betreffende gezin;

- toeziet op dossiervorming en verslaglegging.

Docenten, mentoren & overig personeel:

- signalen herkennen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- overleggen met ondersteuningscoördinator en/of aandachtsfunctionaris bij zorg over een leerling aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- afspraken uitvoeren die zijn voortgekomen uit het overleg met eventueel andere betrokkenen, zoals observeren of een gesprek met de ouder;

De directie, de leidinggevende en de medewerkers zijn *niet* verantwoordelijk voor:

- het vaststellen of er al dan niet sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld;
- het verlenen van professionele hulp aan ouders of leerlingen (begeleiding).

BIJLAGE 2: ALGEMENE MELDNORMEN (LEIDENDE PRINCIPES T.B.V. AFWEGINGSKADERS)

Het doen van een melding bij Veilig Thuis van mogelijk huiselijk geweld of mogelijke kindermishandeling is een professionele norm en als zodanig noodzakelijk:

Meldnorm A	In ALLE gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
Meldnorm B	IN alle ANDERE gevallen waarin de aandachtsfunctionaris meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Meldnorm C	Als een aandachtsfunctionaris die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

ACUTE ONVEILIGHEID

Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een professional allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.

Voorbeelden	• Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft; • (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe; • Poging tot verwurging; • Wapengebruik; • Geweld tijdens de zwangerschap; • (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar; • Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking); • Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot +100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel; • Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt; • Vrijheidsbeperkende maatregelen voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn; • Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïdepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs; • Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling; • Een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene; • Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken; • Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt.
--------------------	--

STRUCTURELE ONVEILIGHEID

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situatie of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor het voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst. In de afweging of er sprake is van structurele onveiligheid is ten minste over de volgende factoren informatie nodig: herhaling van geweld /onveiligheid, oudersignalen en eventuele kindsignalen/signalen van slachtoffers.
Voorbeelden	• Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarige structureel ingeperkt worden; • Ernstige verwaarlozing die voor jong opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken; • Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben; • Minderjarigen die stelselmatig getuige zijn van huiselijk geweld; • Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden; • Psychische en/of fysieke mishandeling door escalerende vormen van langdurige stalking in partnerrelaties; • Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken; • Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt.

DISCLOSURE

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een professional om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	Wanneer een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een professional om hulp vraagt bij mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit, zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/pleger(s) bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex)partnerstalking, huwelijksdwang, eengerelateerd geweld en ouderenmishandeling. Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de professional, Veilig Thuis en het slachtoffer.

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit zijn regionale organisaties waar slachtoffers, daders en omstanders terecht kunnen voor deskundige hulp en advies. Veilig Thuis is er voor iedereen, jong en oud, die te maken heeft met huiselijk geweld of kindermishandeling. Veilig Thuis geeft advies en biedt ondersteuning, ook aan professionals. Veilig Thuis biedt de helpende hand, doorbreekt onveilige situaties en zet mensen in beweging. Veilig Thuis biedt perspectief op een betere situatie waardoor mensen weer toekomst hebben. Mét of zonder elkaar.

Wilt u advies en hulp voor de ander en/of voor uzelf? U kunt uw vragen stellen of uw hart luchten. U krijgt een hulpverlener aan de lijn, die aandachtig naar uw verhaal luistert. Deze hulpverlener zet alles voor u op een rij, beantwoordt u vragen en geeft u advies. Ook kijkt de hulpverlener samen met u welke professionele hulp er nodig is. Als u wilt, kunt u anoniem blijven.

Veilig Thuis in de buurt

Overal in Nederland zijn Veilig Thuis organisaties. Om de dichtstbijzijnde Veilig Thuis bij u in de buurt gemakkelijk te vinden, kunt u op internet op de regio klikken waar u hulp en advies zoekt. Voor Apeldoorn is dat:

Veilig Thuis Noord Oost Gelderland
Linie 556
7325 DZ Apeldoorn
info@veiligthuisnog.nl
www.veiligthuisnoordoost gelderland.nl/

Veilig Thuis heeft een landelijk gratis telefoonnummer: 0800-2000. Als u belt, wordt u gevraagd om de plaatsnaam in te spreken. Daarmee komt u vanzelf terecht bij het Steunpunt bij u in de buurt. Is er direct gevaar? Aarzel dan niet en bel 112.

Als u belt, wordt niet naar uw naam gevraagd. Ook wordt er niets gedaan zonder dat u dat wilt. De hulpverleners zijn er om u te helpen. Als u wilt dat er actie wordt ondernomen, is uw toestemming nodig om gegevens aan andere hulpverleners en de politie door te geven.

BIJLAGE 4: OPLEGGER PER SCHOOL: WIE DOET WAT

SCHOOL	Gymnasium Apeldoorn
Stap 1: In kaart brengen van signalen.	Alle medewerkers van de school rapporteren signalen bij de mentor. De mentor bespreekt signalen met de ondersteuningscoördinator.
Stap 2: Overleggen met een (deskundige) collega en raadpleeg eventueel Veilig Thuis (als anonieme casus).	Ondersteuningscoördinator overlegt met aandachtsfunctionaris.
Stap 3: Gesprek met ouders/verzorgers/kind	Ondersteuningscoördinator en/of aandachtsfunctionaris of andere betrokkene (bijvoorbeeld afdelingsleider) (Gesprek met ouders altijd door twee personen).
Stap 4 en 5: Wegen aard en ernst van en risico op kindermishandeling en/of huiselijk geweld en neem twee beslissingen (melden en hulp organiseren).	Ondersteuningscoördinator en/of aandachtsfunctionaris.
AFWEGINGSKADER	
<i>Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?</i> Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier. Ja: Ga verder met afweging 2. Ga verder naar afweging 2.	Ondersteuningscoördinator en/of aandachtsfunctionaris.
<i>Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?</i> Nee: Ga verder met afweging 3. Ja: Melden bij Veilig Thuis. en omtrent welke leerling.	Ondersteuningscoördinator en/of aandachtsfunctionaris. Indien er een melding gedaan wordt bij Veilig Thuis wordt het bevoegd gezag van de school geïnformeerd.
<i>Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of te organiseren om dreiging van (toekomstige) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?</i> Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Ga verder met afweging 4.	Ondersteuningscoördinator en/of aandachtsfunctionaris, eventueel samen met Veilig Thuis.
<i>Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?</i>	Ondersteuningscoördinator en/of aandachtsfunctionaris. Casemanager is aandachtsfunctionaris of ondersteuningscoördinator.

Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.	
<i>Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?</i> Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.	Ondersteuningscoördinator en/of aandachtsfunctionaris.

Bezoek voor meer informatie de site van de onderwijsinspectie:
www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/meldcode

BIJLAGE 5: REGISTRATIEFORMULIER MELDCODE
KINDERMISHANDELING EN HUISELIJK GEWELD

REGISTRATIEFORMULIER KINDERMISHANDELING EN HUISELIJK GEWELD

In te vullen door de ondersteuningscoördinator/aandachtsfunctionaris van de school

(Rapporteer alle stappen, alle contacten met leerling/ ouders, alle contacten met collega's en/of Veilig Thuis en alle andere contacten omtrent de signalen/zorgen in dit formulier)

Sla dit bestand op in SOM, gekoppeld aan de leerling, en registreer als 'vertrouwelijk').

De vijf verplichte stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1. In kaart brengen van signalen

<i>Datum, evt. tijd</i>	<i>Wie</i>	<i>(Beschrijf concrete gebeurtenissen en signalen).</i>

Is de situatie acuut onveilig? Is de leerling in gevaar? → Bel direct 112!

Informeer bevoegd gezag, start crisisdraaiboek.

(Beschrijf hier de afwegingen die u hebt gemaakt bij het beoordelen van de situatie als wel of niet acuut onveilig)

Stap 2. Overleggen met aandachtsfunctionaris, eventueel raadplegen Veilig Thuis

<i>Datum, evt. tijd</i>	<i>Wie</i>	<i>(Bespreek de concrete signalen met de aandachtsfunctionaris of ondersteuningscoördinator en beschrijf het afgesproken stappenplan)</i>

Overleg met Veilig Thuis

<i>Datum, evt. tijd</i>	<i>Wie</i>	<i>(Beschrijf de reactie van Veilig Thuis, noteer wie u hebt gesproken en beschrijf het afgesproken stappenplan)</i>

Stap 3. Gesprek met leerling en/of ouders

(GEEN GESPREK met cliënt, ouder(s) en/of kind als veiligheid van cliënt, ouder(s), kind of uzelf in het geding is → Overleg met Veilig Thuis)

<i>Datum, evt. tijd</i>	<i>Wie</i>	(GESPREK met cliënt, ouder(s) en/of kind • Leg doel gesprek uit • Beschrijf feiten, waarnemingen en zorgen • Nodig uit tot reageren • Kijk naar reactie, interpreteer daarna • Vat gesprek samen. Zijn de zorgen aangekomen?)

Stap 4. Wegen aard en ernst van en risico op Kindermishandeling en/of huiselijk geweld Stap 5. Beoordeel op basis van eigen competenties, verantwoordelijkheden en professionele grenzen of een melding bij Veilig Thuis nodig is. Afwegingskader:		
1. Vermoeden wegen <i>Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?</i> Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier. Ja: Ga verder met afweging 2. Ga verder naar afweging 2.		
<i>Datum, evt. tijd</i>	<i>Wie</i>	<i>Beschrijving acties/overwegingen</i>
2. Veiligheid <i>Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?</i> Nee: Ga verder met afweging 3. Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen. (Zie hieronder 'Melding Veilig Thuis'). Indien er een melding gedaan wordt bij Veilig Thuis dient het bevoegd gezag van de school geïnformeerd te worden. Het gaat er hierbij om dat het bevoegd gezag weet dat er een melding gedaan wordt en omtrent welke leerling. Inhoudelijke informatie delen is niet verplicht.		
<i>Datum, evt. tijd</i>	<i>Wie</i>	<i>Beschrijving acties/overwegingen</i>
<i>Datum, evt. tijd</i>	<i>Wie</i>	<i>Informereren bevoegd gezag</i>
3. Hulp <i>Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of te organiseren om dreiging van (toekomstige) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Ga verder met afweging 4.		

<i>Datum, evt. tijd</i>	<i>Wie</i>	<i>Beschrijving acties/overwegingen</i>
4. Hulp <i>Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5. Zorg dat de afspraken over hulp concreet zijn en documenteer dit. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager hebben, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.		
<i>Datum, evt. tijd</i>	<i>Wie</i>	<i>Beschrijving acties/overwegingen</i>
		<i>Casemanager:</i>
5. Gewenst resultaat <i>Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.		
<i>Datum, evt. tijd</i>	<i>Wie</i>	<i>Beschrijving acties/overwegingen</i>

Situatie acuut of onveilig?

Neem direct contact op met de politie

Politie algemeen alarmnummer bij acute nood 112

Politie als er geen spoed is 0900 88 44